

Vereniging Buitengewoon Groen

1994-2025

31 jaar VBG-scholen voor Duurzaam Groen vmbo

Verenigingsjaar 2025

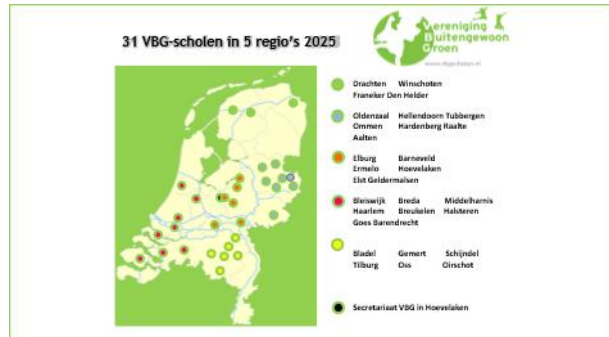
Verslag

Dit jaarverslag is opgemaakt op 15 november 2025

Dit jaarverslag wordt vastgesteld door de leden op: 21 november 2025

INHOUDSOPGAVE

Het 'VBG Jaarverslag verenigingsjaar 2025' omvat de volgende onderdelen:

1. Bestuur VBG	3 - 8
1.1 Algemene bestuursvergaderingen	3
1.2 Overige bestuursvergaderingen	4
1.3 Verdeling bestuurstaken, statuten	5
1.4 Rooster van aan- en aftreden van VBG-bestuursleden	7
1.5 Algemene Ledenvergadering huidige kalenderjaar	8
2. Website vbgscholen.nl	9
3. Overige zaken	10 - 25
3.1 Belronde VBG 2025	10
3.2 Regio-indeling VBG 2025 en regionaal overleg	13
3.3 VBG-studiedag maart 2025	15
3.4 VBG-binnenlandse studiereis 2025	17
4. Financiën VBG in 2024, 2025 en begroting voor 2026	26
4.1 Inleiding en controle kascommissie	26
4.2 Financieel overzicht VBG in 2024 (definitief)	27
4.3 Financieel overzicht VBG 2025	28
4.4 Financiële begroting VBG voor 2026	29

1. BESTUUR VBG 2025

1.1 Algemene Bestuursvergaderingen

Het bestuur heeft in de periode van januari 2025 tot en met november 2025 in totaal 6 maal vergaderd, daarnaast is de jaarlijkse studiedag voorbereid, regionale bijeenkomsten en de jaarlijkse VBG algemene ledenvergadering (gepland op 21 november 2025).

De algemene bestuursvergaderingen worden voorbereid door het dagelijks bestuur (voorzitter en/of vicevoorzitter en secretaris) en voorgezeten door de voorzitter of vicevoorzitter.

Op elke algemene bestuursvergadering komen vaste agendapunten aan de orde zoals: opening, verslagen en besluitenlijsten voorgaande bijeenkomst(en), mededelingen van bestuursleden die VBG vertegenwoordigen bij diverse gremia binnen Groen (Onderwijs) zoals :

- GroenPact/Groene Tafel;
- Connect Groen (voorheen AOC raad), platform VMBO Groen, SPV;
- Landelijke Groene Onderwijs Regio;
- Examenbank Groene Norm, Ontwikkelcentrum/De Groene Wereld, College voor Toetsen en Examens (CvTE).
- In en uitgaande 'post' en overzicht alle uitgaven en ontvangsten per periode.

Tevens informatie uit de vijf VBG-regio's, PR en communicatie (website vbgscholen.nl), ingekomen en uitgaande post/mails, financiën vereniging, activiteitenplannen VBG-jaar, actiepuntenlijst, rondvraag, agendapunten volgende bijeenkomst en sluiting.

Naast vaste agendapunten is op de algemene bestuursbijeenkomsten 2025 gesproken over:

10.01.2025: Georganiseerd te Geldermalsen, werd online. Vaste agendapunten: zie hierboven.

Specifieke agendapunten:

- Vergaderdata 2025
- VBG-jaarcyclus en thema 2025 voorbereid n.a.v. VBG-belronde 2024.
- Nieuwe organisatiestructuur SPV is gaande, ook gesprek gevoerd met OCW, VBG aanwezig.
- Taakverdeling binnen het VBG-bestuur verkend
- Opzet organisatie en inhoud VBG-studiedag maart 2025.
- Terugblik VBG-studiereis 2024 'kennisdeling' en verkenning VBG-studiedag 2025.

07.02.2025: Fysiek georganiseerd in Hoevelaken. Vaste agendapunten: zie hierboven.

Specifieke agendapunten:

- VBG-jaarcyclus en thema 2025 bevestigd. Binnen het meerjarige duurzaamheidsthema is het 2025 jaarthema: "*Groene technologie en digitalisering: betekenisvol leren*".
- Op termijn richt OCW op een toekomstbestendig vmbo met doelen: eenvoudiger (stelsel), meer flexibel (structuur), uitstel keuze. Vervolg in 2026.
- Voortzetting regio aansturing olv VBG en ism Platform vmbo Groen.
- Deelname Landelijke Groene onderwijsregio; verdere verkenning.
- Terugblik op Jubileum ALV nov 2024; zeer geslaagd!
- Groene overleggen voor 2025 nog niet vastgesteld. Wel voorttrekkersrol LRV opnieuw bevestigd.
- Definitieve programma VBG-studiedag maart 2025 i.s.m. workshop-gevers 'Technologie' vanuit eigen VBG-scholen.
- Verkenning organisatie VBG-studiereis 2025.

11.04.2025: Online georganiseerd. Vaste agendapunten: zie hierboven.

Specifieke agendapunten:

- Terugblik VBG-studiedag Technologie en Groen, Nuborgh Oostenlicht te Elburg.
- Eerste opzet herzien visie VBG
- Verkennen verdere samenwerking met D&P, gesprek met SPV directeur D&P (april 2025).
- lobbyfiche Profielenstructuur beroepsgericht vmbo besproken (wie is wie binnen Groene onderwijs kolom).
- Bespreken afdracht VBG aan Groene Tafel/GroenPact.
- website met focus op foto's ivm boete ANP-rechten.
- Vervolg organisatie VBG-studiereis 2025.
- Groene Norm: 1^e overleg over organisatieverandering bij GN.

06.06.2025: Locatie De Meerwaarde te Barneveld. Vaste agendapunten: zie hierboven.

Specifieke agendapunten:

- Nieuwe voorzitter Breed Overleg: mw T. Kruijer
- Bijeenkomsten 'aanbeveling actualiseren Profiel Groen' gestart.
- Regiocoördinatoren, bijeenkomsten en deelname vanuit 'AOC's' blijft aandachtspunt/ Platform vmbo Groen.
- Bespreken afdracht VBG aan Groene Tafel/GroenPact
- Deelname Stuurgroep Landelijke Groene onderwijsregio, gesprekken met H. Maasen (Lerarenopleider, Programmaleider Groen Consortium, Leven Lang leren en ontwikkelen)
- Voortgang overdracht voorzitterschap VBG
- Mailing VBG-studiereis, inschrijvingen.
- Bezoek NP De Hoge Veluwe, bestuurs-uitje

12.09.2025: Fysiek georganiseerd bij Broeckland College in Breukelen.

Vaste agendapunten: zie hierboven.

Specifieke agendapunten:

- Stuurgroep Landelijke Groene onderwijsregio: subsidieaanvraag voor 2026 per 15 oktober naar de stuurgroep. Invulling Adviesgroep + werkgroepen, oorspronkelijke 5 pijlers worden 1 focuspunt.
- Groene landelijke overleggen: organisatiestructuur 2025 herzien.
- Laatste stappen richting de ondertekening Convenant 2026-2029 Groen Tafel/Groen.
- Landelijke Groene Onderwijs Regio: voortgang subsidieaanvraag en activiteitenplan.
- Organisatie VBG jubileum studiereis Finland, programma, mailingen en reader.
- Formulier 'Belronde' 2025 vastgesteld.
- Opzet ALV 2025 krijgt vorm, met gastspreker.
- VBG geïnformeerd over werkwijze Groene Norm 2025. Veilig stellen examen producten via stick voor leden ism Yuverta.

07.11.2025: Online georganiseerd. Vaste agendapunten: zie hierboven

Specifieke agendapunten:

- ALV 2025 definitief programma voor leden, VBG 31 jaar.
- Wisselingen bestuur besproken, focus voor 2026.
- Terugblik VBG studiereis. (kennis-)opbrengst voor leden & financiën.
- Landelijke Groene overleggen: VBG is vertegenwoordigd:
- Groene Tafel/Groenpact publiceert convenant 'Groen van onschatbare waarde 2026-2029', VBG mede ondertekend.
- Landelijke Groene Onderwijs Regio levert subsidieaanvraag en activiteitenplan in, VBG mede ondertekend.
- Inventarisatie participatie vmbo groen scholen in STO-regio's en mogelijkheden(ALV)
- Schetsen OCW: vmbo profielen naar clusters Groen, Handel, Techniek, Z&W, D&P.
- Veilig stellen Groene Norm examen producten via stick voor leden ism Yuverta.
- Regio's: LRV aansturing regio's op Platform vmbo Groen-niveau komt met evaluatie
- Afronden verenigingsjaar 2025

1.2 Overige bestuursvergaderingen

Het dagelijks bestuur VBG (voorzitter en/of vicevoorzitter en secretaris) heeft dit jaar wekelijks overleg gevoerd (telefonisch, videobellen of per mail) gedurende de schoolweken en vakanties. Dit ter voorbereiding op, tussentijds en terugkijkend op de algemene bestuursvergaderingen.

- Afvaardigingen bestuursleden naar diverse overleggen
- Conceptagenda bestuursvergaderingen
- Voortgang afspraken met diverse externe partijen
- Samenwerking met Platform vmbo groen
- VBG-(buitenlandse) studiereis
- Kascontrole/financiële inkomsten en uitgaven
- Belronde huidige VBG-jaar
- VBG-studiedag huidige VBG-jaar
- Dagelijkse 'voorvallen'
- Urgente binnengekomen post/veldraadpleging
- Algemene ledenvergadering

1.3 Verdeling bestuurstaken 2025

Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter, vicevoorzitter en de bestuurssecretaris.

Het algemeen bestuur kent in 2025 in bepaalde maanden totaal 8 bestuursleden, gezien wisselingen die worden voorzien in 2025/2026. Tenminste zes maal per jaar komt het bestuur bijeen. Het bestuur wordt ondersteund door een of meerdere adviseurs en commissies.

De bestuursleden vormen de aanspreekpunten voor de VBG-regio's en coördineren lokale/regionale activiteiten.

Samenstelling algemeen en dagelijks bestuur (DB)

Het algemeen bestuur kent t/m november 2024 de volgende samenstelling:

naam	periode	school	bestuursfunctie
Bert van Opstal	Van 2013 lid Vanaf 27-11-2020 Voorzitter	Campus 013 Tilburg	Voorzitter, DB
Clasien Grootendorst	van 2006	Van Lodenstein College Hoevelaken	Vicevoorzitter, DB
Susan Potiek	van 01-07-2015	VBG secretariaat Hoevelaken / Scholen aan Zee t/m okt.2025	Bestuurssecretaris, DB
Marcel Roeberts	van 18-9-2020	Vechtdal College, Hardenberg	lid
Frans de Bakker	Van 14-4-2023	RGO Middelharnis, Middelharnis	lid
Erik van der Toorn	Van 12-1-2024	De Meerwaarde, Barneveld	Lid, officieel na stemming leden tijdens ALV 2024
Niels Willems	Van 12-1-2024	PIUS X college, Bladel	Lid, officieel na stemming leden tijdens ALV 2024
Madelon van Schoonhoven	Van 12-1-2024	Scholen aan Zee, Den Helder	Lid, officieel na stemming leden tijdens ALV 2024

Statuten VBG

Als **kompas** gebruik ik onze nieuwe VBG-statuten en dan met name artikel 2 waar onderstaande vijf centrale doelstellingen de essentie van de VBG aangeven:

- Het behartigen van de belangen van VO-scholen en -scholengemeenschappen met een groene licentie (binnen OCW-verband)
- Het professionaliseren van de opleidingen van vakdocenten en het onderwijs van voornoemde VBG-scholen (personeel, organisatie en inhoud)
- Zoveel als mogelijk leerlingen in het vmbo actief in aanraking te brengen met het groene profiel, via onze unieke 'groen-niet-groene' brugfunctie intern én extern naar VO-scholen met keuzevakken Groen
- Leerlingen optimaal opleiden binnen een realistische groene context praktijkleren (met lokale partners)
- Bevorderen van de doorstroom van leerlingen van vmbo naar mbo Groen

Taakverdeling bestuursleden VBG in 2025

Naam	Rol	Intern	Extern	VBG-regio
Bert van Opstal	Voorzitter	DB interne zaken, onderwijs, communicatie & pr studiebijeenkomsten, ALV & internationalisering	Ministeries OCW/LVFN Uitgeverij De Groene Wereld (educatieve uitgeverij) Groene Tafel/ Groenpact (vanaf 2023 naar Susan Potiek ter vervanging) VBG-internationalisering	Zuid
Clasien Grootendorst	Vice- voorzitter	DB interne zaken projecten studiebijeenkomsten, ALV	Ministerie OCW/LVV Groen Connect Themaoverleg Breedoverleg, Platform Groen vmbo Coördinatieteam Landelijke Groene onderwijs regio	Midden
Marcel Roeberts	Lid AB	Interne zaken Studiebijeenkomsten Internationalisering	Regio Oost Netwerk vmbo Technologie VBG-internationalisering	Oost
Frans de Bakker	Lid AB	Interne zaken	Regio West Website Vmbo profiel Groen Landelijke Groene onderwijsregio	West
Susan Potiek	Bestuurs- secretaris	DB interne zaken Website teksten / verslaglegging Studiebijeenkomsten & excursies Financiële administratie	Communicatie & pr Groene Tafel/ Groenpact vanaf zomer 2023 (ter vervanging van VZ) Landelijke Groene onderwijs regio (ter vervanging VZ) VBG-internationalisering	Landelijk
Erik van der Toorn	Lid AB	Interne zaken	Regio Midden Coördinatieteam per half 2024 Landelijke Groene onderwijs regio Vmbo profiel Groen Website	Midden
Niels Willems	lid	Interne zaken	Regio Zuid Breed Overleg Platform vmbo groen ALV Vmbo profiel Groen	Zuid
Madelon van Schoonhoven	lid	Interne zaken	Regio Noord Onderwijs thema's/studiedagen ALV -Vmbo profiel D&P, duurzaam Groen	Noord

1.4

Rooster aan- en aftreden VBG-bestuur

Het bestuur van de Vereniging Buitengewoon Groen stelt rooster van aan- en aftreden vast.

Jaarlijks zal een lid van het bestuur aftreden. De zittingsduur is vier jaar.

Een lid is (eenmaal) herkiesbaar, tenzij situatie anders vraagt en leden instemmen.

Bestuursleden VBG (vastgesteld op 7 april 2017, geactualiseerd 20 februari 2022):

Naam	functie	Datum aantreden	Datum aftreden	opmerkingen
Bert van Opstal	Voorzitter	Augustus 2013	November 2025	VBG Voorzitter per 26 nov 2020. Planning: aftreden als Vz voorjaar 2026, bestuurslid t/m nov 2026.
Dennis Bosch	Voorzitter	Mogelijk aantreden per november 2025	November 2029	VBG Beoogd voorzitter VBG per voorjaar 2026
Clasien Grootendorst	Vice-voorzitter	Augustus 2006	November 2024	Stilzwijgend herkozen 2026
Susan Potiek	Bestuurssecretaris	Augustus 2015		secretaris vanaf 2015
Marcel Roeberts	lid	September 2020	Augustus 2025	Stilzwijgend verlengd zomer 2026 tot opvolger uit regio Oost in 2026.
Frans de Bakker	lid	April 2023	Nov 2027	
Erik van der Toorn	lid	Januari 2024 November 2024	Nov 2028	
Niels Willems	lid	Januari 2024 November 2024	Nov 2028	
Madelon van Schoonhoven	lid	Januari 2024 November 2024	Nov 2028	
Ronald vd Vlies	lid	Januari 2018	Augustus 2023	aftreden per november 2024
Julia van Altena-de Jong	lid	November 2021	maart 2023	
Wytze ALgra	lid	September 2020	Maart 2022	
Cees de Jong	lid	November 2020	December 2021	secretaris VBG van 2004-2015 Voozitter van 2015- nov 2020. Per 2021: bestuurslid. Afgetreden per december 2021
Tonja Heeren	lid	Augustus 2014	Augustus 2020	
Teo de Groot	lid	Augustus 2016	Augustus 2020	
Maaïke Hagedoorn	lid	November 2018	Augustus 2019	
Hans Meinders	lid	Augustus 2007	Augustus 2018	
Mirjam Lageschaar	lid	Augustus 2008	Augustus 2017	
Vic Asselberghs	adviseur	Augustus 2011	Augustus 2016	7

1.5

VBG Algemene ledenvergadering 2025

Algemene ledenvergadering van de VBG Programma 21 november 2025

Het VBG-bestuur nodigt u van harte uit voor de 31^e algemene ledenvergadering (ALV) van de Vereniging Buitengewoon Groen. Een programma vol afwisseling!

Thema 'Transitie naar een duurzame samenleving' 2025: Groene technologie en digitalisering: betekenisvol leren

Locatie: De Lingeborgh, Laan van Leeuwenstein 2 te Geldermalsen

Indicatie tijd: **Programma**

09.00 uur Inloop

09.30 uur Welkomstwoord door de voorzitter en directeur De Lingeborgh / collega's Groen
In samenwerking met de regio vormt praktijkgericht leren de kern van het onderwijs op De Lingeborgh met o.a. De Bloei-zone en Hart in Ontwikkeling 2.0 voor alle leerwegen.

- Verenigingszaken incl. ledenraadplegingen:
  - Terug- en vooruitblik door de ogen van de voorzitter met o.a. convenant "Groen van onschatbare waarde", daling leerlingaantallen tegemoet treden e.a.
  - VBG jaarverslagen, bestuurswisseling en kennismaking
  - Belronde 2025: Welke onderwerpen leven er binnen onze scholen?

10.20 -10.40 uur • Koffie/thee en (hernieuwd) kennismaken / bijpraten

10.45 -12.00 uur • Thema 'Zonder duurzaamheid, geen burgerschap?'
Burgerschap handelt over hoe je je verhoudt tot anderen én tot de samenleving waar je deel van uitmaakt – zowel lokaal als wereldwijd. Als school hebben wij ook de taak onze leerlingen te begeleiden en op te leiden in het ontwikkelen van een brede verantwoordelijkheid: voor mens, samenleving en planeet. Hoe ontwikkel je hierbij een schoolvisie die recht doet aan een duurzame identiteit en die tevens aansluit bij de diversiteit van de eigen leerlingenpopulatie.

Gast spreker en expert in Burgerschap: Arie van de Vrie nodigt ons uit, in een interactieve sessie, tot gesprek. Op verzoek van VBG toont hij hierbij de verbinding: duurzaamheid, Groen, technologie met mentaal en sociaal gezond zijn.

12.10 uur • Opbrengsten VBG-studiereis 2025 en wat levert deelname je/jouw school op? Inclusief impressie en evaluatie Finland
• Groepsfoto

12.40 uur Afronding en blik op Groen 2026

13.00 uur Lunch en optioneel rondleiding incl. meer over de visie van De Lingeborgh

Met vriendelijke groet van het bestuur van VBG.

Aanmelden zeer gewenst! via een reply op deze mail naar: bestuur@vbgscholen.nl
Bij vragen: neem contact op met VBG bestuurssecretaris, via email of 06.55824100.

2025: VBG 31 jaar voor duurzaam Groen vmbo!

2. WEBSITE Vereniging Buitengewoon Groen

Communicatie vormt de ruggengraat van de vereniging

In het activiteitenplan is te lezen welke reguliere activiteiten het bestuur jaarlijks uitvoert binnen de netwerken van de groene beroepskolom en intern binnen de vereniging. In het VBG-communicatieplan 2009 is besloten een eigen website te starten. www.vbg-scholen.nl

Wat ging vooraf: Met de beschikbaar gestelde subsidiegelden (Rabobank) is een website ontworpen, ingevuld en in werking gesteld op de ALV op 12 november 2010 in Elst.

In 2024 heeft de vereniging gekozen voor een make-over van website. Onderstaande beheerders hebben de website grondig aangepakt en, met resultaat!. De lancering van de geheel vernieuwde website vond plaats tijdens de studiedag op 21-3-2024.

Beheer

Het beheren van de website vraagt veel aandacht van het bestuur en de VBG.

De redactie van de website wordt ingevuld door de bestuurssecretaris.

Het plaatsen en beheren van berichten en aanvullende technische activiteiten wordt ingevuld door bestuursleden Erik van der Toorn, Frans de Bakker (foto >) en voormalig bestuurslid Tonja Heeren.

Ontvangst van VBG-nieuwsbrieven of meldingen via de VBG-website

Via de VBG-website worden nieuwsberichten verspreid.

Daarnaast deelt VBG berichten rechtstreeks onder haar leden per mail.

Opbouw VBG-website:

Tabblad *Home*: landingspagina: doelstelling VBG

Tabblad *Over VBG*: historie van de vereniging en informatie over huidige bestuur

Tabblad *Over VBG-scholen*: bevat informatie over de aangesloten scholen

Tabblad *Partners*: samenwerkingspartners van de vereniging

Tabblad *Actueel*: verenigingsactiviteiten, chronologisch opgebouwd.

Tabblad *Contact*: mailbericht naar VBG, NAW gegevens van de vereniging, incl KvK nummer

3. OVERIGE ZAKEN

3.1 Belronde VBG 2025 (schooljaar 2025-2026)

Voor de vereniging, zowel voor de individuele scholen als het bestuur is de belronde belangrijk. Inmiddels is de belronde een digitale vragenlijst. Deze wordt jaarlijks gebruikt om een beeld te krijgen van de stand van zaken op de VBG-scholen voor onder andere de afstemming van het activiteitenplan van de vereniging. De vragenlijst is begin oktober 2025 met de VBG-scholen gedeeld.

Samenvatting belronde 2025

Op onze VBG-scholen wordt volop gewerkt aan een verrijkt en een hedendaags curriculum. Veel collega's van de VBG-scholen geven in de belronde aan dat over meerdere onderwerpen/ontwikkelingen contact of overleg met andere VBG-scholen binnen VBG-verband gewenst is.

Belangrijkste ontwikkelingen dit schooljaar zien we binnen profiel vmbo Groen en steeds meer binnen andere profielen zoals D&P, Z&W, E&O, PIE en/of groene keuzevakken. Nu de 'nieuwe leerweg' tot het verleden behoort ontwikkelen scholen ook Praktijk Gerichte Programma's binnen GL. Levensechte opdrachten vanuit bedrijven/ stichtingen/ instanties ed. uit de omgeving van school worden gekoppeld aan het leren van algemene vaardigheden en LOB. De doelstelling van VBG "zoveel als mogelijk leerlingen actief in aanraking laten komen met Groen" wordt steeds verder uitgebreid. Met elkaar voor Groen op weg naar duurzaam samenleven.

Van de *Belronde oktober 2025* heeft VBG t/m 15-11-2025 in totaal 22 formulieren terugontvangen. Als inspirerende praktijklessen binnen en buiten het Groene profiel is aangegeven:

1. Moestuinproject inclusief Growwizzkid.
2. Verkenning gestart bouwen van eigen tuinkas inclusief bewatering d.m.v robotic.
3. Blue School Project. Interessant is dat het curriculum van DS is opgebouwd volgens de pijlers van ecosociale duurzaamheid: zorg voor je zelf, de ander en de omgeving
4. Dier: Koeien scheren, schapen scheren
5. Voeding: proefkamer, gastlessen chefkok, Ijsmaken bij Hoeve B.
6. Interne Skills voorrondes
7. Alle lessen zijn inspirerend ;) . Wij proberen veel aan te sluiten bij de interesses van de leerling, gaan veel op excursie, maken gebruik van gastdocenten
8. Techniekacademie, Bouwmensen Nunspeet, mbo Aeres
9. Groene Machinepark: Excursie Hulst De Krim, Gastles Wagenborg, Groenezorg: Baalderborg met dieren van school.
10. Plant: Kassenbouw Erica, Stekken van planten. Bloem: Bloemstukken maken voor externe partij. Dier: Koeien scheren, Dierv verzorging en conditiebepalen
11. Onderhoud schooltuin met hoveniers keuzevak WTL én keuzevak VOED de pauzesnack verzorgd.
12. Bezoek groothandel groente en fruit voor de horeca met praktische opdrachten. Meewerken op kinderboerderij, pilot PGP bij biologische tuinderij.
13. Landmeting met laser, glastuinbouw
14. Veel, Hier een paar voorbeelden: Tuinaanleg op school, Onderzoek bodemdieren, Koeien scheren, Hond in de les, Signalement paard

15. Stekken, Bezoek kruidentuinen enz.
16. Samenwerking met Z&W met een bruidsmodeshow. Keuzevakken bloemwerk en haarverzorging. En samenwerking bedrijfsleven
17. Er wordt verbinding gezocht met bedrijven en MBO's in de omgeving. Regelmatig hebben de leerlingen rondleidingen, externe lessen tijdens keuzevakken etc. Een MBO bezoek tijdens keuzevakken om ze meer van de vervolgopleidingen te laten zien
18. Praktijklessen bij boerderijen/ maneges/ mechanisatiebedrijven enz.
19. Beroepsgerichte excursies. Deelname Skills. Leerling promotie stagebedrijf tijdens open dag
20. Paddenstoelen project / ontwikkelen plantbased proefgerechtje
21. Steeds meer samenwerken met de bedrijven in de omgeving. Met name bedrijfsbezoeken.
22. Lentemarkt, koken met wilde planten, herfststukjes maken met materiaal uit de natuur
23. Gastles honden trimmen bij keuzevak *Houden van dieren*
24. Workshop bestraten; gastles chef-kok; paardendag bij manage van L.; bezoek kasteeltuin (tuinstijlen)
25. Stage, Profielwerkstuk, samenwerking met de bedrijven binnen onze omgeving, excursies, Buitenschoolspraktijkleren
26. Van zaaien naar opkweek en oogst om vervolgens producten te verwerken in de keuken in leerjaar 2). Bezoek aan diverse bedrijven
27. Gastles 'Meat Your Future' www.meatyourfuture.nl
28. Gastles truck bedrijfswagens vanuit truck branche
29. Praktijkdag gericht op interessegebied dier, techniek of voeding, kijkje achter de schermen bij Safaripark
30. Alle lessen zijn inspirerend ;-). Up to date, dus geen nieuwe ontwikkelingen.

Met welke scholen werkt uw school samen:

Samenwerkingen in 2025

VBG-scholen met:

- **Aeres** mbo regio Noord en Barneveld
- **Zone College** mbo locaties: Almelo, Hardenberg, Zwolle, Lunteren
- **Alfa College** mbo Hardenberg, De Ambelt (Zwolle)
- **Yuverta** mbo locaties: Den Bosch, Geldermalsen, Houten, Boxtel, Tilburg, Horst
- **Scalda** mbo afdeling Groen, **Curio** afdeling Groen/Horeca
- **Lentiz** mbo locaties: Barendrecht, Middelharnis
- **SVO** Eindhoven, **Weijs** werkend leren, **Summa College** bedrijfswagens
- **Basisscholen**: leerlingen groen ondersteunen bij doe-activiteiten.

Overig:

- Geen vaste samenwerking scholen o.a. VBG-scholen
- Meerdere scholen
  - Nog in opstartfase
- Via VBG-regiocoördinator Platform
  - Via VBG regio Zuid

Welke mogelijke onderwerpen zijn interessant volgens VBG-leden voor 2026?

Mogelijke onderwerpen volgens leden in 2026

Innovatie, techniek & groene sector:

- Hoe integreer ik techniek in groen (technologische toepassingen) zoals AI, VR, XR, telen met led-licht
- Aantrekkelijker vergroten van groen onderwijs in de regio
- Informatie over ontwikkelingen profiel vmbo Groen

Organisatie & examinering:

- Examineren eind leerjaar 3
- Leerwerktraject: hoe geef je het vorm; wat zijn de eisen
- Verzoek bijeenkomsten meer Noordelijk
- Inzet STO-gelden

Duurzaamheid & burgerschap:

- Ecosociale duurzaamheid i.r.t. burgerschap
- Hoe kun je als school duurzame ontwikkeling schoolbreed interpreteren
- Burgerschap en digitale geletterdheid

Curriculumontwikkeling:

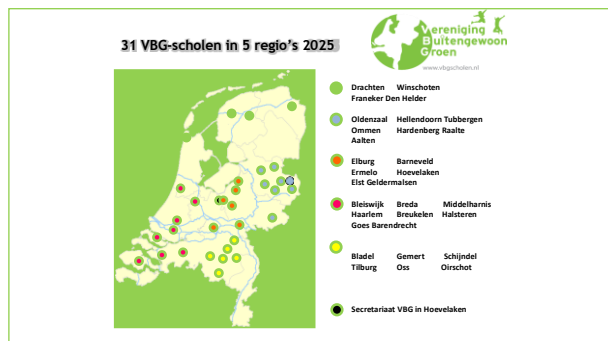
- Keuzevakken aanbieden/combineren in klas 4
- Mogelijkheden bekijken/zoeken: cross-overs (nieuwe combinaties) bij keuzevakken
- Lesmethode profielvak Groen en keuzeblokken
- Praktijk Gericht Programma (PGP) voor GL en mavo-leerlingen gericht op brainstormen en beoordeling

Reacties van onze leden op de overige vragen uit de belronde 2025 worden/zijn tijdens de ALV van 21 november 2025 bondig en geanonimiseerd gepresenteerd. Later binnengekomen reacties zullen nog worden verwerkt.

3.2 Regio-indeling VBG-scholen in 2025

Op de ALV op 18 november 2011 is de onderstaande regio-indeling van de vereniging vastgesteld. Het aantal regio's in de vereniging bedraagt vijf:

- Regio Noord (groen)
- Regio Oost (lichtblauw)
- Regio West (rood)
- Regio Midden (oranje)
- Regio Zuid (geel)

Regionaal overleg

Het bestuur van de VBG wil het overleg en samenwerking in de VBG-regio's stimuleren.

Daartoe vindt in elke VBG-regio zo mogelijk één jaarlijks overleg plaats. Elke regio heeft via een of twee bestuursleden verbinding met het algemeen bestuur. Door regelmatige contacten wordt informatie uitgewisseld en gedeeld over ontwikkelingen in de context van het Groene onderwijs (bijvoorbeeld vergroening, ontwikkelingen m.b.t. examenprogramma profiel Groen en profiel D&P en/of andere profielen, CSPE's, verbreding programma's, de Praktijkgerichte programma's, scholingsaanbod docenten, regionale samenwerking met vmbo's e.d.).

Ook is een samenwerking aangegaan tussen VBG-scholen en vmbo's van AOC's binnen Platform vmbo Groen. Op de VBG-studiedag in maart 2021 is een convenant getekend tussen beide partijen. Dit was in eerste instantie voor 2 jaar. VBG heeft 5 actieve (bestuurs-) leden bereid gevonden deze samenwerking vanuit de regio mede vorm te geven.

In januari 2024 is de samenwerking geëvalueerd en zijn voor 2024 bijgestelde afspraken gemaakt. VBG is thuis in het organiseren en samenbrengen van collega's vanuit de scholen. Zo heeft VBG een landelijke 'kartrekker', de zgn. Landelijke regiovertegenwoordiger (LRV) benoemd. Sinds september 2024 zijn in gezamenlijkheid de regionale activiteiten gestart.

In totaal vertegenwoordigde VBG in 2024 34 scholen,
In totaal vertegenwoordigde VBG in 2025 31 scholen

VBG kent 5 regio's:

Regio:	Plaatsnaam:	VBG-bestuurslid
Regio Noord (5)		Madelon van Schoonhoven
Anna Maria van Schurman College	Franeker	
CSG Liudger	Drachten	
Campus Winschoten	Winschoten	
Scholen aan Zee	Den Helder	

Regio Oost (7)

St. Canisius
Chr. College Schaersvoorde
Twents Carmel College Carmel
Carmel College Salland
Vechtdal College
Vechtdal College
Elim School

Tubbergen/Almelo
Aalten
Oldenzaal
Raalte
Ommen
Hardenberg
Hellendoorn

Marcel Roeberts

Regio Midden (6)

Van Lodenstein College

Hoewelaken

**Clasien Grootendorst
Erik van der Toorn**

De Meerwaarde
Chr. College Groevenbeek
Nuborgh College Oostenlicht
Lek en Linge vestiging De Lingeborgh
Het Westeraam

Barneveld
Ermelo
Elburg
Geldermalsen
Elst

Regio West (9)

Melanchthon Business School
Spaarne College
Broeckland College
Curio, Steenspil Halsteren
Curio, Prinsentuin v Cooth
OZHW Groen College
RGO Middelharnis
Goese Lyceum

Bleiswijk
Haarlem
Breukelen
Halsteren
Breda
Barendrecht
Middelharnis
Goes

Frans de Bakker

Regio Zuid (8)

Het Hooghuis
Pius X College
Campus 013
Kempenhorst College
Commanderij College
Elde College

Oss
Bladel
Tilburg
Oirschot
Gemert
Schijndel

**Bert van Opstal
Niels Willems**

Regiovertegenwoordiging en Platform vmbo Groen

Een afvaardiging van vijf VBG-leden die zich willen inzetten om de regionale activiteiten, binnen het kader van de samenwerking van VBG en Connect Groen in: Platform vmbo Groen

Platform vmbo groen per jan 2024	Vanuit de vmbo instellingen VBG
Landelijke regiovertegenwoordiger (LRV), aansturing vanuit VBG	Coördinatieteam deelname Erik van der Toorn
Noord	Madelon van Schoonhoven / Scholen aan Zee
Oost	Hubert Rickhoff / Twents Carmel College
Midden	Willem Verwoerd / De Meerwaarde
West	Jaspart Nederlof / RGO Middelharnis
Zuid	Joselyn Janssen / Campus 013

3.3 VBG-studiedag 20 maart 2025

Programma

VBG-studiedag op donderdag 20 maart 2025

Locatie: Elburg, Nuborgh College Oostenlicht, afdeling Groen i.s.m. TechLab Elburg
Kruidenlaan 1, 8082 CA Elburg

Nuborgh College Oostenlicht

<https://www.nuborghcollegeoostenlicht.nl/>

https://www.nuborghcollegeoostenlicht.nl/fotos/Feestelijke_opening_TechLab_Elburg.html

Het VBG-bestuur nodigt u van harte uit voor deze VBG-studiedag 2025 met als thema:

‘Groene technologie en digitalisering; betekenisvol leren’

Programma op hoofdlijnen en indicatie van de tijden:

12.30 uur	Inloop met LUNCH bij afdeling Groen, aangeboden door Nuborgh College Oostenlicht Ontmoeting, hernieuwd kennismaken, bijpraten... 😊	
13.00 uur	Welkomstwoord door voorzitter VBG en directeur Nuborgh College Oostenlicht Programma, mededelingen	
13.30 uur	Inleiding en workshop-rondes op afdeling Groen en het TechLab ELburg	
Dimitri Vacquier	Campus 013	Workshop: Technologische hulpmiddelen voor attractieve lessen
Ewout Warringa	Vechtdal College	Workshop: XR in het Groen Onderwijs
Ralf Jansen	Pius X College	Workshop: Kunstmatige intelligentie; AI als waardevolle assistent in de klas
15.30 uur	VBG-buitenlandse studiereis 2025	
16.00 uur	Groepsfoto, plenaire afronding	

Aanmelden: i.v.m. de organisatie wordt uw aanmelding uiterlijk 17 maart op prijs gesteld!

Foto's VBG-studiedag 2025 te Elburg

3.4 VBG-(Buitenlandse) studiereis 2025

Jaarlijks organiseert de VBG een buitenlandse studiereis voor haar leden in het najaar.
Een overzicht van de eerdere VBG-studiereizen:

	Jaar	Land	Streek	Thema	Aantal deelnemers
1	2006	Duitsland	Mecklenburg/Vorpommern (Noordoost Duitsland)	3 O's (Onderwijs, Ondernemers & Overheid in gouden driehoek)	19
2	2007	Italië	Lombardije (Noord Italië)	Schoolbedrijven en groen onderwijs	26
3	2008	Zweden	Linköping en omgeving	Groen praktijkleren	35
4	2009	Denemarken	Kopenhagen/Arhus	Nieuw model beroepsonderwijs	22
5	2010	België	Vlaanderen	Samenwerking over de grens	28
6	2011	Engeland	Shrewsbury/Birmingham en omgeving	Buitenschools leren (learning outside the classroom)	24
7	2012	Oostenrijk	Wenen en omgeving	Vergroening vmbo-groen	27
8	2013	Tsjechië	Praag, Melnik, Benesov, Brno en omgeving	Ondernemend leren in groen onderwijs	28
9	2014	Spanje	Murcia en omgeving	Stadslandbouw	36
10	2015	Ierland	County Kilkenny / Dublin	Loopbaanleren / LOB	32
11	2016	Schotland	Edinburgh / Glasgow	Gepersonaliseerd leren	38
12	2017	Noorwegen	Oslo	Persoonsvorming / 'Bildung'	39
13	2018	IJsland	Reykjavik	Persoonlijk Leiderschap	39
14	2019	Duitsland	Berlijn	Technologie in de groene sector	38
	2020	Covid pandemie			-
15	2021	Nederland	's-Hertogenbosch en omgeving	Transitie in de sector Groen	40
16	2022	Denemarken	Kopenhagen en omgeving	De transitie naar een duurzame samenleving	39
17	2023	Slovenië	Slovenië en Ljubljana	De transitie naar een duurzame samenleving: Verantwoord produceren van beter voedsel	31
18	2024	Nederland VBG jaar	Wageningen, Maastricht, Yerseke, Rotterdam, Den Helder en Leeuwarden	De transitie naar een duurzame samenleving: Toekomstbestendig produceren	30
19	2025	Finland	Helsinki, Jyväskylä	Groene technologie en digitalisering: betekenisvol leren; inspirerende voorbeelden hoe digitale geletterdheid op geïntegreerde en uitdagende manier.	31

Verkort verslag VBG-studiereis 2025 naar Finland

31 VBG-ers op bezoek bij Valtra Agricultural vehicle

Dinsdag 23 september t/m zaterdag 27 september 2025

VBG organiseert al vele jaren succesvolle (buitenlandse-) studiereizen op basis van haar doelstelling. Dit najaar organiseert VBG haar (19e) studiereis. Studiereizen waarin de VBG-leden interessante ervaringen opdoen over duurzame Groene hedendaagse thema's én ook waardevolle contacten leggen met collega's van andere vmbo scholen: *meer dan de moeite waard!*

De VBG-studiereis 2025 stelt de leden in staat gezamenlijk kennis te vergaren over ontwikkelingen binnen een actueel meerjarig VBG-thema, zoals de 'Transitie naar een duurzame samenleving'. Ook in tijden waarin de politiek een meer behoudende koers wil varen. Voor deze studiereis 2025 naar Finland richten we onze focus op:

Groene technologie en digitalisering: betekenisvol leren

De Vereniging Buitengewoon Groen (VBG) verenigt in 2025 31 brede scholengemeenschappen verspreid over heel Nederland. In 2025 zetten deze scholen zich al 31 jaar in voor duurzaam Groen vmbo!

Busrit

van vliegveld Helsinki naar Universiteitsstad Jyväskylä (280 km), met tussenstop bij één van de vele publieke boshutten in Finland:

Bezoek universiteit van Jyväskylä – Onderzoek naar STEAM, Digitalisering en Holistic Wellbeing

Aan de Universiteit van Jyväskylä worden we welkom geheten door twee vooraanstaande onderzoekers:

- Dr. Kristof Fenyvesi, Senior Researcher in STEAM Learning & Contemporary Culture Studies
- Professor Päivi Häkkinen, hoogleraar Onderwijs en Digitalisering.

Zij gaven samen een presentatie over hun laatste onderzoeksprojecten, waarin thema's als STEAM-onderwijs, digitalisering, holistic wellbeing at schools en ecosociale duurzaamheid samenkomen.

STEAM Learning: een interdisciplinaire lesmethode verbindt Science, Technology, Engineering, Arts en Mathematics. Zijn onderzoek toont hoe creativiteit, technologie en wetenschap elkaar versterken

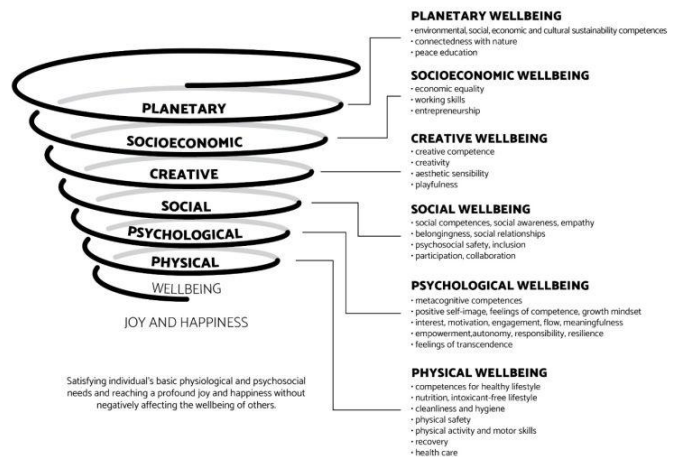
Digitalisering en leren

Professor Päivi Häkkinen onderzoekt de impact van digitalisering op leren, competenties en welzijn. Haar werk gaat onder andere over learning analytics - het analyseren van leerdata om onderwijs beter te laten aansluiten - en de toegevoegde waarde van virtual en augmented reality. Zij benadrukt dat technologie niet zomaar een hulpmiddel is, maar pas waardevol wordt wanneer het pedagogisch zinvol wordt ingezet: technologie moet leerlingen helpen dieper te leren en betekenisvolle leerervaringen op te doen. Digitale pedagogiek vraagt om meer dan alleen technische vaardigheden: leraren moeten leren hoe technologie bijdraagt aan interactie, motivatie en leerprocessen. Virtual reality, simulaties en leerplatforms kunnen grote meerwaarde bieden, maar vereisen training, begeleiding en goede voorbeelden.

Holistic Wellbeing en ecosociale duurzaamheid

Een belangrijk thema in hun gezamenlijke onderzoek is Holistic Wellbeing at Schools. Onderwijs gaat niet alleen over prestaties en vaardigheden, maar ook over welzijn, balans en verbondenheid. In hun studies onderzoeken zij hoe scholen een leeromgeving kunnen creëren waarin leerlingen zich fysiek, mentaal en sociaal gezond ontwikkelen.

Dit sluit aan bij het concept van ecosociale duurzaamheid: de overtuiging dat onderwijs een rol speelt in het ontwikkelen van een bredere verantwoordelijkheid voor mens, samenleving en planeet. Hoe kunnen we leerlingen niet alleen voorbereiden op werk, maar ook op hun rol als wereldburger in een tijd van klimaatverandering en maatschappelijke uitdagingen?

Waarom belangrijk:

Voor onze VBG-reisgroep, die zich richt op (groen) onderwijs en digitalisering, was deze lezing bijzonder relevant. Het werk van Fenyvesi en Häkkinen laat zien hoe duurzaamheid, welzijn en technologie samen kunnen komen in een onderwijsvisie die leerlingen voorbereidt op de toekomst. Hun inzichten bieden concrete ideeën voor hoe wij in Nederland:

- Digitale middelen zoals VR/AR inzetten om groene/duurzame thema's tastbaar te maken, STEAM-projecten gebruiken om leerlingen creatief en interdisciplinair te laten werken aan duurzame vraagstukken
- Welzijn en duurzaamheid centraal kunnen stellen als fundament van goed onderwijs.

Bovenstaande zal op de algemene ledenvergadering van VBG op 21 november 2025 een vervolg krijgen.

Poke, basisschool te Saarijärvi

Tijdens het bezoek aan de basisschool in Saarijärvi kregen we een bijzonder inkijkje in het Finse onderwijssysteem. De school, herbouwd in 1973, ademt nog de sfeer van die tijd. Waar vroeger leraren boven de school woonden, zijn deze ruimtes nu ingericht als werkplekken. Met 97 leerlingen en 9 docenten zijn de klassen klein, wat veel persoonlijke aandacht mogelijk maakt.

Hygiëne speelt een grote rol: schoenen worden gepoetst en binnen loopt iedereen op sokken. De schooldag verloopt volgens een duidelijk ritme. Jongere kinderen (groep 1-2) hebben les van 9.00 tot 13.00 uur, oudere (groep 3-6) tot 15.00 uur. Na elke les van 45 minuten volgt een kwartier pauze, waarin de kinderen naar buiten gaan – vaak het bos in, zelfs bij extreme kou. Er heerst veel vertrouwen: de leerlingen keren vanzelf terug als de bel gaat.

Leren en natuur zijn nauw met elkaar verweven. Soms krijgen de kinderen buiten les, bijvoorbeeld door bessen te plukken en daar later taart van te bakken. Differentiatie binnen de lessen maakt dat ieder kind op zijn eigen manier kan leren.

De zelfstandigheid van de leerlingen valt op: ze gaan vaak alleen naar huis. De school zorgt voor structuur en welzijn, met onder meer een warme lunch voor alle kinderen. Opvallend is ook dat Finse kinderen pas vanaf hun zevende naar school gaan.

Het bezoek maakte duidelijk hoe in Saarijärvi cultuur, zorg, vertrouwen, autonomie en natuur samenkomen in een rustige, goed georganiseerde leeromgeving waar leerlingen zichtbaar floreren.

Poke

De Biotalouskampus van POKE (Vocational Education Institute of Northern Central Finland) is een unieke leeromgeving waar de toekomst van landbouw- en bosbouwonderwijs zichtbaar wordt. Hier leren studenten werken met de nieuwste technieken en digitale hulpmiddelen die een steeds belangrijkere rol spelen in de groene sector in een nauwe verbinding tussen praktijkgericht leren, duurzaamheid en digitalisering.

Willem verblijdt onze Poke gastvrouw Katja met klompen >

Praktijkleren met simulatie

Een van de meest in het oog springende onderdelen van de Biotalouskampus is het gebruik van simulatieprogramma's. Studenten kunnen hier in een veilige, maar uiterst realistische omgeving oefenen met bosbouwmachines en logistieke processen. Denk aan geavanceerde bosbouwmachine-simulators, waarin het werken met harvesters en forwarders wordt nagebootst. Door middel van deze simulaties leren studenten efficiënt hout te oogsten en transporteren, zonder dat ze direct afhankelijk zijn van weersomstandigheden of dure praktijkuren in het bos.

< lunch op scholen

Poke WindSoLab en DigiLab, de mbo-opleidingen

WindSoLab is hét centrum voor de toekomst van energie, geopend in 2024, is een vernieuwd expertisecentrum dat met €1,35 miljoen EU-steun werd opgezet om bij te dragen aan Europa's streven naar meer duurzame energie en minder afhankelijkheid van Rusland. Windenergie groeit snel – in 2022 met 41% – en zal naar verwachting in 2028 al 28% van Europa's energie leveren. Om aan de groeiende vraag naar vakmensen te voldoen, biedt WindSoLab een driejarige opleiding in elektrische installaties, gericht op onderhoud en reparatie van windturbines. De belangstelling is groot, maar de eerste lichting telt negen studenten.

Het centrum onderscheidt zich door innovatieve leermethoden: studenten werken met de nieuwste technologie en trainen via VR- en XR-games, waarmee ze realistisch leren omgaan met het werken op hoogte. Zo combineert WindSoLab technische vaardigheden, veiligheid en motivatie om jongeren goed voor te bereiden op de toekomst van de energiesector.

DigiLab Poke

Naast WindSoLab bezochten we ook het DigiLab van Poke MBO. Hier staat creativiteit en experimenteren met technologie centraal. Leerlingen kunnen er in hun vrije tijd gebruikmaken van 360°-camera's, 3D-printers, VR-headsets en geavanceerde software. Er is een greenscreen-ruimte ingericht voor filmproducties, en ook AI-tools en Microsoft Copilot worden actief ingezet.

Het DigiLab beschikt bovendien over 3D-printers en scanners, en er komen nieuwe printers bij die ook door lokale bedrijven gebruikt worden – een mooie koppeling tussen school en bedrijfsleven.

Daarnaast maken docenten en studenten gebruik van Minecraft for Education, een speelse en interactieve manier om te leren.

Valtra landbouwtractoren

Valtra is een Fins merk van landbouwtractoren dat deel uitmaakt van de AGCO Group. De fabriek in Suolahti geldt als het hoofdkantoor en belangrijkste productielocatie van Valtra. Hier worden zowel de ontwerp-, ontwikkelings- als assemblageactiviteiten uitgevoerd.

Valtra staat bekend om zijn maatwerktractoren, waarbij klanten hun tractor tot in detail kunnen configureren volgens specifieke gebruiksbehoeften.

Het bezoek aan de Valtra-fabriek in Suolahti bood een diepgaand inzicht in de moderne productie van landbouwtractoren en de toepassing van geavanceerde technologie binnen dit proces.

Na een veiligheidsinstructie (zie foto >) en presentatie over Valtra's geschiedenis en positie binnen AGCO volgde een uitgebreide rondleiding langs de las- en plaatwerkafdeling, de milieuvriendelijke lakkerij, de modulaire assemblagelijnen en de testfaciliteiten.

Tijdens het bezoek werd duidelijk hoe Valtra klantgericht maatwerk, automatisering en menselijke vakbekwaamheid weet te combineren. De fabriek werkt volgens lean manufacturing-principes, met aandacht voor efficiëntie, veiligheid en duurzaamheid – bijvoorbeeld door het hergebruiken van restwarmte en het minimaliseren van afval.

Innovaties zoals slimme tractorbesturing, precisielandbouwtechnologie en digitale configuratie zijn volledig geïntegreerd in het productieproces.

De conclusie van het bezoek was dat Valtra een toonaangevend voorbeeld is van hoe innovatie,

kwaliteit en duurzaamheid samenkomen in de landbouwmechanisatiesector. De deelnemers vonden het bezoek zeer informatief en inspirerend, en kregen een beter begrip van de complexe processen achter de productie van moderne landbouwmachines.

< Bedanken van de Valtra rondleiders

Busrit van Jyväskylä terug naar Helsinki >

Bezoek Varjo

Het Finse technologiebedrijf **Varjo**, gevestigd in **Helsinki**, ontwikkelt ultrarealistische **VR- en AR-headsets** die zo scherp en natuurgetrouw zijn dat het verschil tussen echt en virtueel bijna verdwijnt. Hun gepatenteerde **Bionic Display** biedt een extreem hoge resolutie (tot 60 pixels per graad), waardoor gebruikers zelfs kleine details haarscherp zien.

Dankzij **eye-tracking** en **foveated rendering** weet de headset precies waar de gebruiker naar kijkt, wat de prestaties verbetert zonder kwaliteitsverlies. Bovendien combineert Varjo **VR en AR tot XR (Extended Reality)**, waarbij de echte wereld en virtuele objecten naadloos in elkaar overlopen.

De technologie is gericht op **professionele toepassingen**, zoals:

- **Defensie en luchtvaart** voor realistische trainingssimulaties,
- **Auto-industrie** voor virtueel ontwerp en testen,
- **Gezondheidszorg** voor chirurgische training,
- **Onderwijs en onderzoek** voor innovatieve leer- en werkomgevingen.

Varjo toont ons dat trainen en leren **veiliger, goedkoper en duurzamer**: hoe **immersieve technologie** de grenzen tussen leren, oefenen en werken vervaagt, en mogelijk een sleutelrol gaat spelen in het **beroepsonderwijs van de toekomst**.

Bezoek Nederlandse ambassade in Helsinki

Finland telt 5 miljoen inwoners en omarmen het motto: ‘voorbereid zijn’. Finland telt 1 miljoen reservisten en talloze schuikelders onder gebouwen en in metrostations. De hoofdtaken van een Nederlandse ambassade in het buitenland zijn: behartigen van Nederlandse belangen, onderhouden van politieke en diplomatieke betrekkingen met het gastland, en het bieden van hulp aan Nederlandse burgers in het buitenland. Dit omvat het verlenen van consulaire hulp, het bevorderen van economische en culturele banden, en het ondersteunen van Nederlanders bij problemen zoals verlies van documenten, arrestatie of ziekte.

Momenteel ligt de focus op de groene transitie zoals windenergie (offshore) en daarnaast voor defensie & veiligheid. Er vinden met enige regelmaat

ontmoetingen plaats tussen Finse en Nederlandse bedrijven.

De 2 dames van de ambassade hebben zelf ook kinderen die op school zitten in Helsinki. Zij herkennen wat onze reisgroep heeft ervaren tijdens de schoolbezoeken afgelopen dagen. Zij noemen actief: zelfredzaamheid, op jonge leeftijd al ontwikkelgesprekken, focus op welzijn, rust, veel sport, spotgoedkope én uitstekende kinderopvang. Mannen en vrouwen in Finland werken veel uren per week. De ambassade medewerkers koppelen dit aan de wederopbouw na de oorlog met Rusland.

De Finse bevolking is 'snel' tevreden, ze betalen 'graag' veel belasting voor de diensten die de overheid levert als kwalitatief goede scholen, opvang, bescherming en meer. Wel loopt sinds 2024 de werkloosheid langzaam op.

Verkennen Helsinki:

Nb. De opbrengsten van deze reis worden tijdens de ALV november 2025 gepresenteerd en daarna toegevoegd aan dit verslag.

4. FINANCIËLE VERSLAGEN

4.1 Financieel overzicht van de VBG, inleiding

In de volgende paragrafen aandacht voor de financiën van de vereniging. Deze is opgesplitst in twee paragrafen. In 4.2 treft u de financiën van de VBG van het vorige verenigingsjaar aan, de definitieve versie. In de paragraaf daarna de financiële begroting voor het huidige VBG verenigingsjaar.

Werkwijze en controle

Sinds 2021 is de bestuurssecretaris van de VBG belast met alle financiële transacties die voortvloeien uit alle facturen die de vereniging stuurt/mailt en alle betalingen die namens de vereniging voldaan dienen te worden. Alle betalingen zijn voorafgaand altijd door het Dagelijks Bestuur van VBG akkoord bevonden per bestuursvergadering.

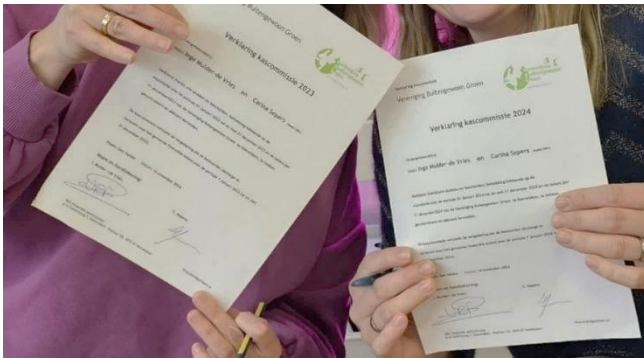
Kascommissie:

In 2024 is een kascommissie samengesteld met de opdracht alle financiële stukken te controleren en akkoord te bevinden. Zoals dit in de voorgaande jaren steeds op deze wijze is gedaan. De secretaris nodigt hiervoor twee leden uit van VBG-scholen. In overleg met deze personen wordt een passende datum en tijdstip afgesproken. Indien u dit eens wenst te doen kunt u zich hiervoor per mail aanmelden bij de bestuurssecretaris..

De bestuurssecretaris toonde de bankrekening van De VBG, de Rabobank-mutaties per kalenderjaar, alle bijbehorende onderliggende financiële (bewijsstukken), opgestelde jaarrekeningen.

De laatste controle door een kascommissie is uitgevoerd op 14-11-2024.

2 VBG-leden uit Den Helder hebben meerdere steekproeven genomen uit de boekjaren 2023 en 2024. Na

de controle hebben zij schriftelijk verklaard alle < zie foto stukken en bescheiden, betrekking hebbende op de exploitatie over de periode 01 januari 2023 tot en met 31 december 2021 en de periode 01 januari 2024 tot en met 31 december 2024* van de Vereniging Buitengewoon Groen te hebben gecontroleerd en akkoord bevonden.

De volgende kascontrole vindt plaats in 2025 en/of 2026.

4.2 Financieel overzicht VBG in 2024 (definitief)

Uitgegaan van in totaal 34 scholen, die lid zijn van VBG in 2024.

Op basis van inschatting van het aantal leerlingen van 2023/2024 bedraagt de schatting jaarlijkse contributie door de VBG-leden in 2024 ca. € 27.600,--

	€	Afgerond op hele €
Ontvangsten (prognose)		26.590
Landelijke studiedag maart 2024	1.240	
Contributie 2024 (3 leden) Niet ontvangen in 2023: € 2250	25.350	
Uitgaven (prognose)		31.552
Algemene ledenvergadering		
- ALV 2024 (prognose)	1.120	
Studiedag maart 2024	2.329	
Bestuursvergaderingen 2024	590	
Reiskosten (prognose)	538	
Website jaarkosten 2024 € 572. Nieuwe website 2 ^e helft: € 1.192 Support 2024: € 151	1.915	
Bankkosten (prognose)	184	
Bijdragen /lidmaatschappen 2024 GroenPact, Groene Tafel.	2.000	
Representatie en overige kosten (prognose)	252	
Diensten derden, financiële administratie, secretariaat (incl. 21% BTW)	22.624	
Ottrekking banksaldo		4.962
VBG (Buitenlandse) studiereis 2024 Ontvangen deelnemers € + 35.840 Nacalculatie: €- 33.813		

Opgemaakt op 15 november en bijgewerkt op 31 december 2024 n.a.v. bankmutaties 2024

4.3 Financieel overzicht VBG voor 2025

Uitgaand van in totaal 31 scholen, die lid zijn van VBG in 2025.

Op basis van inschatting van het aantal leerlingen van 2025/2026 bedraagt de jaarlijkse contributie door de VBG-leden in 2025 € 24.150,--

	€	Afgerond op hele €
Ontvangsten (prognose)		24.150
Landelijke studiedag maart 2025	0	
Contributie 2025	24.150	
Uitgaven (prognose)		29.564
Algemene ledenvergadering		
- ALV 2025 (prognose)	1.000	
Studiedag maart	878	
Bestuursvergaderingen	437	
Reiskosten (prognose)	715	
Website jaarkosten	1.332	
Bankkosten (prognose)	180	
Bijdragen /jaarlijkse lidmaatschappen GroenPact, Groene Tafel.	2.000	
Representatie en overige kosten (prognose)	260	
Diensten derden, financiële administratie, secretariaat (incl. 21% BTW)	22.762	
Onttrekking banksaldo		5.414
VBG (Buitenlandse) studiereis 2025 Ontvangen deelnemers € + 44.005 Nacalculatie: € 41.667 Overschot, nog te gebruiken: € 2.338		

Nb. Opgemaakt op 15 november 2025. Wordt voor 2025 nog bijgesteld per 31/12/2025

4.4 Financiële begroting VBG, prognose voor 2026

Uitgaand van in totaal 31 scholen, die lid zijn van VBG in 2025.

Op basis van inschatting van het aantal leerlingen van 2025/2026 bedraagt de schatting jaarlijkse contributie door de VBG-leden voor 2026 ca. € 24.150

	€	Afgerond op hele €
Ontvangsten (prognose)		25.150
Landelijke studiedag maart 2025	1.000	
Contributie 2025	24.150	
Uitgaven (prognose)		29.410
Algemene ledenvergadering		
- ALV 2026 (prognose)	1.000	
Studiedag maart 2026	1.000	
Bestuursvergaderingen 2026	400	
Reiskosten (prognose)	700	
Website jaarkosten 2026	900	
Bankkosten (prognose)	230	
Bijdragen /lidmaatschappen 2026 GroenPact, Groene Tafel.	2.000	
Representatie en overige kosten (prognose)	280	
Diensten derden, financiële administratie, secretariaat (incl. 21% BTW)	22.900	
Onttrekking banksaldo		4.260

Hoevelaken, 2025.

Dit VBG jaarverslag 2025 is namens het VBG-bestuur op 16 november 2025 opgemaakt door:
Susan Potiek, bestuurssecretaris.